

Czwartek 27 październik 2005

11. wzywa władze Azerbejdżanu do rzeczywistego zahamowania korupcji w kraju, w szczególności poprzez zwiększenie zasobów przeznaczonych na programy edukacyjne oraz wprowadzenie koniecznych ram prawnych, które wzmocniłyby koordynację wysiłków anty-korupcyjnych rządu i sektora prywatnego;
12. wzywa rząd Azerbejdżanu do rozwiązania problemu bezpośrednich połączeń lotniczych pomiędzy Baku i północną częścią Cypru, zgodnie ze standardami Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego, w celu zapewnienia rozwoju Europejskiej Polityki Sąsiedztwa wraz ze wszystkimi krajami Południowego Kaukazu;
13. wyraża silne przekonanie, że Grupa Mińska dostarcza najlepszego mechanizmu na rzecz rozwiązania kwestii Górnego Karabachu i w pełni popiera wysiłki, jakich od początku roku 2005 dołożyły rządy Azerbejdżanu i Armenii w celu poprawy dialogu;
14. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom Państw Członkowskich, prezydentowi, rządowi i parlamentowi Republiki Azerbejdżanu, rządowi i parlamentowi Rosji, Turcji i Stanów Zjednoczonych oraz Zgromadzeniom Parlamentarnym OBWE i Rady Europy.

P6_TA(2005)0412**Rewizja procesu barcelońskiego****Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie rewizji procesu barcelońskiego (2005/2058 (INI))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając Deklarację Barcelońską, przyjętą podczas konferencji eurośródziemnomorskiej w dniach 27 i 28 listopada 1995 r., ustanawiającą Partnerstwo Eurośródziemnomorskie wraz ze szczegółowym programem prac,
- uwzględniając komunikat Komisji skierowany do Rady i Parlamentu Europejskiego, zatytułowany „Dziesiąta rocznica Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego. Program pracy mający na celu sprostanie wyzwaniom najbliższych pięciu lat” (COM(2005)0139) wraz z załącznikami (SEC(2005)0482 i SEC(2005)0483),
- uwzględniając komunikat Komisji skierowany do Rady i Parlamentu Europejskiego „Szersza Europa – Sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami” (COM(2003)0104), dokument strategiczny Komisji w sprawie Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) (COM(2004)0373), wniosek Komisji dotyczący Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (COM(2004)0628), komunikat Komisji w sprawie planów działania związanych z EPS (COM(2004)0795), a także plany działania odnoszące się do Izraela, Jordanii, Maroka, Autonomii Palestyńskiej i Tunezji,
- uwzględniając wnioski sformułowane podczas wszystkich eurośródziemnomorskich konferencji ministerialnych oraz sektorowych konferencji ministerialnych, które odbyły się od początku istnienia procesu barcelońskiego, a szczególnie wnioski z VII Eurośródziemnomorskiej Konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych, która odbyła się w Luksemburgu w dniach 30-31 maja 2005 r.,
- uwzględniając partnerstwo strategiczne z krajami basenu Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu, o którym Rada Europejska zdecydowała w czerwcu 2004 r.,
- uwzględniając deklaracje wydane przez Eurośródziemnomorskie Forum Parlamentarne podczas jego pięciu sesji plenarnych, które odbyły się od chwili utworzenia w listopadzie 1998 r. do jego przekształcenia w Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne (EMPA) w dniach 2 i 3 grudnia 2003 r., w czasie VI Konferencji Ministerialnej w Neapolu,
- uwzględniając polityczne priorytety prezydencji Parlamentu Europejskiego w EMPA (ogłoszonej w dniu 21 kwietnia 2005 r.), dotyczące zwiększenia dialogu na temat praw człowieka z parlamentami krajów partnerskich,

Czwartek 27 października 2005

- uwzględniając rezolucję z dnia 15 marca 2005 r., przyjętą przez pierwsze Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Parlamentarne w Kairze,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 12 lutego 2004 r. w sprawie „Ożywienia działań UE dotyczących praw człowieka i demokratyzacji we współpracy z partnerami śródziemnomorskimi”⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 20 listopada 2003 r. w sprawie „Szerszej Europy – Sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami”⁽²⁾,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie polityki śródziemnomorskiej Unii Europejskiej,
  - uwzględniając roczne raporty o rozwoju społecznym w państwach arabskich z 2002, 2003 i 2004 r. sporządzone przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP),
  - uwzględniając sprawozdanie „Barcelona Plus: w kierunku eurośródziemnomorskiej wspólnoty demokratycznych państw” sporządzone przez Eurośródziemnomorską Komisję Badawczą (EuroMeSCO) w kwietniu 2005 r.,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego i Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0280/2005),
- A. zważywszy, że wspieranie i poszanowanie demokracji, praw człowieka, państwa prawa i podstawowych wolności to główne zasady i priorytety Unii Europejskiej, oraz że są one podstawą rozwoju regionu śródziemnomorskiego,
- B. biorąc pod uwagę treść Eurośródziemnomorskich Układów Stowarzyszeniowych, zwłaszcza art. 2, który zastrzega, że poszanowanie zasad demokratycznych i podstawowych praw inspirowane jest krajowe i zewnętrzne polityki stron, a ponadto stanowi niezbędny element tych układów,
- C. mając na uwadze, że w rezolucji z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie partnerstwa eurośródziemnomorskiego⁽³⁾ Parlament zwraca się do Rady i Komisji o wznowienie wysiłków zmierzających do pogłębienia demokracji w krajach śródziemnomorskich oraz o przyczynianie się do promowania w nich niezbędnych reform politycznych, ekonomicznych i społecznych,
- D. zważywszy, że polityka wobec regionu śródziemnomorskiego jest jednym z priorytetów polityki zagranicznej UE; że proces barceloński może zyskać na skuteczności tylko poprzez spójną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, która dzięki temu może zwiększyć swoją wiarygodność,
- E. zważywszy, że dla poszerzonej Europy niezwykle ważne jest ustanowienie spójnego systemu stosunków z sąsiednimi państwami regionu śródziemnomorskiego i Bliskiego Wschodu w oparciu o wyżej wymienione zasady i wartości, a także o dialog pomiędzy kulturami i religiami, oraz że dąży ona do wszechstronnego partnerstwa obejmującego liberalizację polityczną i gospodarczą, trwały wzrost gospodarczy i wspólny dobrobyt,
- F. zważywszy, że demokratyczny i pomyślny rozwój Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego zależy w znacznym stopniu od woli krajów partnerskich i ich narodów dzielenia wspólnych wartości demokracji i poszanowania praw podstawowych w duchu prawdziwie harmonijnej współpracy, równości, wspólnego udziału, wspólnej własności oraz współodpowiedzialności,
- G. mając na uwadze, że Europejska Polityka Sąsiedztwa ma na celu wzmożenie takiego partnerstwa, stwarzając dalszą sposobność pogłębiania stosunków, wzmacniania dialogu politycznego i włączenia krajów partnerskich w polityki UE,
- H. zważywszy, że Deklaracja Barcelońska z dnia 28 listopada 1995 r. była punktem zwrotnym w stosunkach między Unią Europejską a jej śródziemnomorskimi sąsiadami,

(1) Dz.U. C 97 E z 22.4.2004, str.656.

(2) Dz.U. C 87 E z 7.4.2004, str. 506.

(3) Teksty przyjęte, P6_TA(2005)0046.

Czwartek 27 październik 2005

- I. zważywszy, że Partnerstwo Eurośródziemnomorskie, łączące w sobie dwustronne i wielostronne mechanizmy konsultacji i kanały procesu decyzyjnego, jest wyjątkowe w swoim zakresie i koncepcji, i w związku z tym powinno być utrzymywane, odnawiane, weryfikowane w świetle osiągniętych wyników i kontynuowane, tak aby dążyć do realizacji postawionych przed nim ambitnych celów,
- J. stwierdzając jednak, że wymiar regionalny partnerstwa rozwinął się w sposób bardzo ograniczony, podczas gdy powinien być poważnie rozwijany i korzystać z większych środków finansowych, jak przewidziano to na początku procesu,
- K. mając na uwadze, że wycofanie Izraela ze strefy Gazy należy uznać jedynie za jeden, aczkolwiek ważny, krok na Mapie Drogowej w kierunku ogólnego rozstrzygnięcia konfliktu na Bliskim Wschodzie oraz, o ile kolejne kroki po obu stronach zostaną poczynione, za nowy impuls dla procesu barcelońskiego,
- L. zważywszy, że wyniki rewizji dokonanej po dziesięciu latach istnienia Partnerstwa są niejednoznaczne, ze względu na wiele już zrealizowanych osiągnięć, a jednocześnie istnienie wielu kwestii wciąż oczekujących na rozwiązanie, niezbędnych dla pełnego wykorzystania możliwości, jakie otwiera Deklaracja Barcelońska,
- M. mając na uwadze, że dwustronne stosunki wzięły górę nad współpracą ramach wielostronnych również z powodu słabości krajów partnerskich i trudności w rozwijaniu i wzmacnianiu stosunków południe-południe,
- N. zważywszy, że podczas szczytu, który odbędzie się w Barcelonie w dniach 27-28 listopada 2005 r., konieczne jest wyznaczenie jasnych i możliwych do zrealizowania priorytetów na najbliższą przyszłość, wykorzystując doświadczenie wynikające z dawnych niepowodzeń i momentów politycznego impasu, koncentrując się na osiągnięciu konkretnych wyników w perspektywie krótko- i średnioterminowej,
- O. zważywszy, że pomoc w zakresie reformy systemów oświaty, wspólne zarządzanie przepływem osób i migracją oraz wzmocnienie dialogu — również między różnymi religiami — i wzajemne wsparcie w zakresie połączonych strategii walki z terroryzmem potencjalnie mogą stać się obszarami szerszej współpracy między partnerami eurośródziemnomorskimi,
- P. mając na uwadze, że udane pierwsze posiedzenie Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego w marcu 2005 r., podobnie jak inne instytucjonalne działania w ramach Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego, usunęły wszelkie przeszkody na drodze do wzmocnienia jego wielostronnego wymiaru politycznego,
- Q. mając na uwadze, że ważne jest wzmacnianie tego wymiaru także poprzez większy udział społeczeństwa cywilnego oraz organizacji pozarządowych w tym procesie,
- R. zważywszy, że ogłoszenie roku 2005 Rokiem Morza Śródziemnego powinno zapewnić większe wyekspozowanie procesu barcelońskiego i powszechną znajomość działań;
  1. z zadowoleniem przyjmuje ostatni komunikat Komisji Europejskiej zawierający przegląd minionych dziesięciu lat Partnerstwa oraz wykaz konkretnych obszarów współpracy, — prawa człowieka i demokracja, trwały wzrost gospodarczy i reformy gospodarcze, edukacja — które wymagają dalszego rozwoju w ciągu kolejnych pięciu lat;
  2. podziela przekonanie, że choć Partnerstwo jak dotąd nie przyniosło spodziewanych korzyści i nie przyczyniło się do zmniejszenia napięć w regionie w takim stopniu, jak tego oczekiwano, możliwe jest usprawnienie wielu jego aspektów, a zatem proces barceloński nadal stanowi właściwy punkt wyjścia dla polityki śródziemnomorskiej, do której należy wprowadzić zmiany, w celu uzyskania lepszych rezultatów;
  3. podkreśla, że aby polityka eurośródziemnomorska była skuteczna, musi dysponować budżetem na miarę swoich ambicji;
  4. wyraża ubolewanie z powodu braku, jak do tej pory, bezpośredniego wpływu ze strony Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego na największe wciąż nierozstrzygnięte konflikty regionu śródziemnomorskiego, mimo że w ramach grup roboczych podejmowano już zdecydowane próby zainicjowania dialogu;

Czwartek 27 października 2005

5. przypomina, że rozwój demokracji jest jednym z celów procesu barcelońskiego, który trzeba osiągnąć poprzez promowanie reform politycznych przy współpracy społeczeństwa obywatelskiego oraz wszystkich grup i ruchów politycznych, które potępiają stosowanie przemocy;
6. uważa, że jedną z najważniejszych kwestii, które należy rozważyć, jest aktywniejszy udział wszystkich śródziemnomorskich krajów partnerskich w procesie decyzyjnym w ramach Partnerstwa, tak aby stworzyć lepsze warunki dla wspólnych inicjatyw i zwiększyć współodpowiedzialność;
7. w tym kontekście przyjmuje z zadowoleniem stworzenie Pozarządowej Platformy EuroMed na rzecz Forum Obywatelskiego, której posiedzenie inauguracyjne odbyło się w Luksemburgu w kwietniu 2005 r.; w związku z powyższym podkreśla, że istotne jest podjęcie i rozwinięcie bliskiej współpracy ze wspomnianą platformą, by zintensyfikować uczestnictwo w Partnerstwie Euro-Śródziemnomorskim i szerzyć wśród społeczeństwa świadomość istnienia tego procesu;
8. uważa za niezbędne, aby dialogowi politycznemu towarzyszyła intensywniejsza współpraca na płaszczyźnie kulturalnej i społecznej, w celu położenia większego nacisku na punkty widzenia i priorytety wynikające ze zwiększającej się liczby analiz pochodzących ze świata arabskiego i śródziemnomorskiego, które znalazły wyraz w najnowszych sprawozdaniach rocznych Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (PNUD);
9. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Parlamentarnego i wzywa do przyznania mu w przyszłości środków i struktur administracyjnych niezbędnych do zapewnienia odczuwalności jego obecności oraz umożliwienia mu sprawnego funkcjonowania;
10. podziela nie tylko przekonanie, że przyszła współpraca musi kierować się wymogami polityki bezpieczeństwa lub innymi związanymi z nią potrzebami, lecz również że związki pomiędzy trzema obszarami współpracy — pokojem, handlem i społeczeństwem obywatelskim — muszą wysunąć się na pierwszy plan; uznaje w szczególności zależność pomiędzy bezpieczeństwem i rozwojem oraz szczególne znaczenie kwestii społeczno-ekonomicznych dla krajów południowego obszaru Morza Śródziemnego;
11. wyraża ubolewania nad faktem, że propozycja zawarta w wyjściowej deklaracji barcelońskiej dotycząca organizacji przez Komisję corocznego spotkania przedstawicieli miast i regionów w celu „podsumowania wspólnych wyzwań i wymiany doświadczeń” nie została nigdy wprowadzona w życie, a także wzywa Komisję do realizacji tej inicjatywy w ramach zrewidowanego Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego;
12. uważa, że Europejska Polityka Sąsiedztwa (EPS), która korzysta z osiągnięć procesu barcelońskiego i opiera się na zasadach wspólnej własności i zróżnicowania, powinna wzmocnić formy współpracy istniejące w ramach Euromed, aby zapewnić krajom partnerskim możliwość uczestniczenia w programach i politykach UE z uwzględnieniem wspólnie uzgodnionych priorytetów i celów; i w oparciu o konsekwentne stosowanie zasady współpracy regionalnej oraz niższego szczebla (jak również na poziomie lokalnym i w gminach) zarówno ze strony partnerów eurośródziemnomorskich, jak i Państw Członkowskich;
13. przypomina, że integracja regionalna południe-południe jest podstawą do osiągnięcia trwałych ram ogólnego dobrobytu, czego przykładem jest doświadczenie UE;
14. przypomina, że jednym z głównych celów polityki śródziemnomorskiej UE oraz EPS jest wspieranie działań reformatorskich w dziedzinie polityki (pogłębianie procesu demokratyzacji, umacnianie pluralizmu i państwa prawa, szersze poszanowanie praw człowieka), a także w dziedzinie gospodarczej i społecznej;
15. z zadowoleniem przyjmuje powołanie podkomisji praw człowieka w ramach układów o stowarzyszeniu z Jordanią i Marokiem i nawołuje do stworzenia podobnych podkomisji praw człowieka w ramach innych układów o stowarzyszeniu, by w ten sposób rozwinąć zorganizowany dialog na temat praw człowieka i demokracji; uważa, że tego typu podkomitety stanowią kluczowe elementy planów działań; podkreśla znaczenie zasięgania opinii społeczeństwa i włączania go do prac podkomisji w celu lepszego monitorowania sytuacji w zakresie praw człowieka; podkreśla również, że Parlament powinien być w większym stopniu włączony w prace tych podkomisji i nadzór nad nimi;
16. ponawia swoje wsparcie dla obrońców praw człowieka i przyjmuje z zadowoleniem przyjęcie Wytycznych w sprawie Obrońców Praw Człowieka; w związku z powyższym wzywa Radę do wywarcia koniecznego nacisku na partnerów śródziemnomorskich, by wywiązali się ze swojego zobowiązania do poszanowania praw obrońców praw człowieka i zapewnili im ochronę;

Czwartek 27 październik 2005

17. przypomina, że stworzenie obszaru wspólnego dobrobytu jest głównym celem Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego, oraz że cel ten wymaga poczynienia postępów w zakresie zmniejszania ubóstwa w tym regionie oraz pokonania podziałów społeczno-gospodarczych między północą a południem; zauważa, że kraje partnerskie dokonały znacznych postępów w kierunku osiągnięcia stabilizacji makroekonomicznej i że liberalizacja handlu towarami znacznie się zwiększa;
18. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w 2002 r. Eurośródziemnomorskiego Instrumentu Inwestycyjnego i Partnerstwa w ramach Europejskiego Banku Inwestycyjnego, ale wzywa do ponownego pobudzenia refleksji wśród Państw Członkowskich Unii i ich partnerów eurośródziemnomorskich mającej na celu rozwinięcie tej inicjatywy w prawdziwy, własny instrument finansowy współpracy, otwarty dla udziału zainteresowanych państw strefy eurośródziemnomorskiej;
19. podkreśla znaczenie utworzenia strefy wolnego handlu do roku 2010 i pragnie szybkiego wdrożenia zasady kumulacji pochodzenia, systemu, który zapewni produktom wytwarzanym ze składników pochodzących z kilku krajów śródziemnomorskich swobodny dostęp do rynku wspólnotowego w celu wsparcia dla pogłębienia integracji południe-południe;
20. odnotowuje, iż podjęte zostały kroki na rzecz stworzenia do 2010 r. obszaru wolnego handlu oraz iż rozpoczęto pracę nad strategią liberalizacji handlu w rolnictwie; nawołuje do uwzględnienia w procesie kryterium trwałego rozwoju i do przeprowadzenia właściwej i pogłębionej oceny oddziaływania na środowisko, na każdym etapie tego procesu; wzywa Komisję do przeprowadzenia analizy skutków liberalizacji handlu produktami rolnymi i rybnymi w państwach strefy eurośródziemnomorskiej;
21. zauważa, że pomimo znacznych postępów w procesie liberalizacji rynku towarów, deficyt handlowy partnerów Unii Europejskiej z regionu śródziemnomorskiego wzrasta;
22. stwierdza, że pomimo oczekiwań związanych z początkiem procesu, kraje partnerskie nie odniosły korzyści gospodarczych z tego otwarcia handlowego i pozostają w trudnej sytuacji ekonomicznej wyrażającej się w bardzo wysokim wskaźniku bezrobocia i niskim poziomie inwestycji, która to sytuacja z uwagi na bardzo młode demograficznie społeczeństwa tych państw ma wpływ na ruchy migracyjne;
23. uważa, że ekonomiczny aspekt partnerstwa musi zostać zorientowany w kierunku spójności społecznej i trwałego rozwoju gospodarczego, zważywszy, że liberalizacja wymiany gospodarczej nie może być jedynym celem, i musi posiadać odpowiednie ramy prawne;
24. wzywa Komisję i Państwa Członkowskie, aby zapewniły włączenie do następnych perspektyw finansowych wystarczających funduszy na wsparcie przemian gospodarczych partnerskich państw śródziemnomorskich oraz aby kwota referencyjna przyznana dla nowego instrumentu finansowego polityki sąsiedztwa i partnerstwa była wystarczająca dla zagwarantowania pewnej stabilności i ciągłości pomocy europejskiej w strefie śródziemnomorskiej (por. dawny program MEDA);
25. uważa, że program prac Komisji powinien również koniecznie skupić uwagę na społecznych konsekwencjach okresu przejściowego w południowych krajach śródziemnomorskich, przy uwzględnieniu różnych potrzeb i priorytetów krajów partnerskich;
26. uważa, że sytuacja gospodarcza śródziemnomorskich krajów partnerskich wymaga znaczącego poparcia dla projektów z zakresu infrastruktury, zwłaszcza w dziedzinie transportu, mieszkań i zaopatrzenia w wodę pitną;
27. jest zdania, że dochody pochodzące ze złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w tym regionie powinny być w większej mierze przeznaczone na gospodarczy i społeczny rozwój regionu i wykorzystane w interesie całej ludności, przy zachowaniu pełnej przejrzystości;
28. wzywa do zwiększenia wydajności infrastruktury w dziedzinie transportu towarów i osób w strefie eurośródziemnomorskiej, ze szczególnym uwzględnieniem portów;
29. przypomina o znaczeniu, jakie ma wspieranie konkretnych, organizowanych na niewielką skalę projektów współpracy w terenie; uważa, że małe i średnie przedsiębiorstwa mogą w znacznym stopniu przyczynić się do podniesienia stopy życiowej w krajach partnerskich i w związku z tym zaleca przyjęcie działań stymulujących wzrost gospodarczy i konsumpcję, zwłaszcza poprzez udzielanie pożyczek i mikrokredytów;

Czwartek 27 października 2005

30. podkreśla wagę odpowiedzi na problemy napotkane przez sektor tekstylny poprzez popieranie partnerstwa euro-śródmorskiego, służącego rozwojowi współpracy w sektorze i zwiększeniu jego konkurencyjności dzięki aktywnej polityce wspierającej kształcenie, badania i rozwój, innowacje technologiczne, rozpowszechnianie dobrych praktyk oraz wymianę danych wywiadu rynkowego; zaleca utworzenie euro-śródmorskiej sieci szkół, instytucji szkoleniowych oraz ośrodków technicznych mających doświadczenie związane z sektorem włókienniczym i odzieżowym, które będą promować partnerstwo techniczne, szkolenia oraz wspólne programy badawcze;

31. uważa, że zdecentralizowana współpraca między władzami lokalnymi i regionalnymi może przyczynić się do rozwoju instytucji lokalnych i ich zdolności działania, jak również do lepszej widoczności i ugruntowanej pozycji współpracy partnerskiej; zaznacza, że konkretne niewielkie projekty współpracy między miastami, zarówno dwustronne, jak i w ramach współpracy regionalnej i ponadregionalnej, dotyczące szeregu kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem urbanistycznym (np. zarządzanie odpadami i zasobami wodnymi, dostarczanie wody pitnej) mogą przynieść obywatelom namacalne rezultaty i natychmiastową poprawę jakości ich życia;

32. zauważa, że w ostatnich latach znacznie przyspieszono realizację projektów i programów w ramach MEDA, przede wszystkim dzięki gruntownej rewizji zasad programowania pomocy Komisji i dzięki przyznaniu kluczowej roli podmiotom działającym w terenie; niemniej ubolewa nad faktem, że w projekcie budżetu na rok 2006 Rada zredukowała środki przeznaczone na program MEDA, w szczególności na reformy instytucjonalne, rozwój demokracji i praw człowieka, reformy gospodarcze i społeczne oraz współpracę na szczeblu subregionalnym; uważa, że redukcja ta byłaby sprzeczna ze wsparciem, jakiego potrzebuje proces barceloński;

33. uważa, że nastał właściwy moment na rozszerzenie działań Partnerstwa Eurośródmorskiego i uwzględnienie możliwości, jakie otwiera przed nim EPS, tak aby przybliżyć je do zwykłych obywateli;

34. zaleca położenie w przyszłości szczególnego nacisku na ograniczoną liczbę wspólnie wybranych działań zarówno wielostronnych i dwustronnych, których tempo realizacji powinno zostać przyspieszone i które należy ukierunkować na konkretne rezultaty;

35. uważa, że rozwój demokracji w tym regionie jest dla Europy jedną z kluczowych kwestii: Partnerstwo Eurośródmorskie dotyczy nie tylko krajów partnerskich, ale również podmiotów niepaństwowych i społeczeństwa obywatelskiego; zaleca wobec tego na przykład szersze wykorzystanie Europejskiej Inicjatywy na rzecz Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR), programu wspólnotowego finansującego różne przedsięwzięcia, aby rozpocząć realizację projektów dotyczących demokracji;

36. uważa, że współpraca w dziedzinie ochrony ludności i środowiska naturalnego oraz opanowywania klęsk żywiołowych powinna być jednym z podstawowych priorytetów; jest zdania, że w ramach tej współpracy powinno się przyspieszyć procedury zmierzające do ustanowienia systemu wczesnego ostrzegania w basenie Morza Śródziemnego, mającego na celu zapobieganie takim klęskom;

37. podkreśla, że w ostatnich latach w basenie Morza Śródziemnego oraz w wielu Państwach Członkowskich doszło do zakłócenia równowagi ekologicznej, wzrostu zanieczyszczenia, coraz dotkliwszego braku wody oraz niekontrolowanego rozwoju urbanistycznego i spekulacji, w szczególności w strefie nadbrzeżnej, i sądzi, że należy poświęcić większą uwagę opracowaniu polityki w zakresie środowiska naturalnego w całym basenie Morza Śródziemnego, ponieważ ma to kluczowe znaczenie dla całokształtu polityki trwałego rozwoju;

38. uważa za jeden z priorytetów rozwój oświaty i szkolenia zawodowego, który ma kluczowe znaczenie dla gospodarczo-społecznego rozwoju krajów śródziemnomorskich; wzywa do traktowania ze szczególną uwagą kobiet, jak również grup najmniej uprzywilejowanych, takich jak, analfabeci, uczennice i studentki, uchodźców i wysiedleńców oraz ludność obszarów wiejskich i podmiejskich; wyraża pogląd, że wsparcie starań podejmowanych przez partnerów śródziemnomorskich w zakresie reformy oświaty oraz unowocześnienia instytucji w tym sektorze wymaga bardziej strategicznego podejścia; w szczególności wzywa Radę, Państwa Członkowskie i Komisję do stworzenia i wspierania programów wymiany dla uczniów, studentów i naukowców oraz partnerstwa między miastami i obszarami geograficznymi, i do intensyfikacji kontaktów na poziomie parlamentarnym; podkreśla, że w tym kontekście istotny jest dalszy rozwój inicjatywy „Erasmus Mundus”, a także programu „Młodzież w Działaniu” na lata 2007-2013, tak aby zintensyfikować wymianę kulturalną w krajach basenu Morza Śródziemnego;

Czwartek 27 październik 2005

39. przyjmuje z zadowoleniem stworzenie i inaugurację Eurośródziemnomorskiej Fundacji im. Anny Lindh na rzecz Dialogu Kultur; wyraża przekonanie, że działalność tej Fundacji może przyczynić się w sposób decydujący do szerzenia wzajemnego porozumienia i jak najlepszego wykorzystania naszego wspólnego dziedzictwa;
40. zachęca Komisję, Państwa Członkowskie i kraje uczestniczące w Partnerstwie Eurośródziemnomorskim do poszukiwania sposobów i mechanizmów wsparcia dla utworzenia, wzmocnienia i rozwoju krajowych sieci Fundacji Anny Lindh we wszystkich 35 krajach partnerskich; zachęca Fundację do działania na rzecz widoczności i umocnienia procesu barcelońskiego, by w ten sposób realizować Partnerstwo Eurośródziemnomorskie zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym;
41. zwraca się o ochronę i wspieranie wolności prasy i opinii w regionie Morza Śródziemnego, w celu zapewnienia pracownikom środków przekazu swobodnego wykonywania ich zadań oraz zagwarantowania rozwoju demokracji, który dotychczas okazał się niewystarczający w tym regionie;
42. wyraża przekonanie, że w obliczu obecnej sytuacji na świecie pomiędzy partnerami musi toczyć się poważny dialog międzykulturowy, obejmujący takie działania jak te, które zalecane są w sprawozdaniu powołanej przez Romano Prodiego w 2003 r. Grupy Doradczej Wysokiego Szczebla ds. Dialogu Pomiędzy Narodami i Kulturami Obszaru Eurośródziemnomorskiego;
43. uważa, że partnerstwo śródziemnomorskie, oparte na wspólnej odpowiedzialności, ma promować dialog religijny między chrześcijaństwem, islamem i judaizmem, nie tylko w celu kształcenia i upowszechniania wiedzy, ale także walki z terroryzmem, stanowiącym jedno ze światowych wyzwań;
44. zaleca prowadzenie wspólnej działalności, z udziałem uniwersytetów, ekspertów i rzeczoznawców, na temat roli islamu w społeczeństwach demokratycznych i otwartych, oraz rozważenie powodów, które czasami mogą skłonić członków wspólnoty kulturalno-religijnej do stosowania przemocy;
45. podkreśla, że migracja i integracja społeczna osób migrujących jest kolejną niezwykle ważną kwestią Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego; wyraża pogląd, iż układy o stowarzyszeniu oraz plany działania w ramach polityki sąsiedztwa stanowią właściwe narzędzia wspierania wspólnego nadzoru nad przepływem osób i migracją; proponuje w związku z tym wykorzystanie nowego Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (EISP) do wsparcia współpracy transgranicznej pomiędzy partnerami; podkreśla potrzebę rozwiązywania problemów leżących u źródeł nielegalnej migracji oraz zniwelowania jej poważnych, negatywnych skutków, w tym podjęcia takich kluczowych kwestii jak negocjacje w sprawie umów o readmisji czy energiczne zwalczanie handlu ludźmi, który powoduje straty ludzkie i dużo cierpienia; przypomina o konieczności zasięgnięcia opinii władz lokalnych i regionalnych w tym obszarze, mając na względzie ich doświadczenie i odpowiedzialność za integrację społeczną imigrantów, przyjmowanie osób poszukujących azylu oraz niewralgiczną kwestię postępowania z osobami zamieszkałymi na danym obszarze bez zezwolenia i odwołującymi się od decyzji o odmowie azylu;
46. przypomina, że wszelka współpraca w zakresie migracji musi odbywać się w poszanowaniu międzynarodowego prawodawstwa humanitarne i praw człowieka; kładzie nacisk na konieczność upublicznienia wszystkich umów o readmisji i poszanowania zasady niewydalania (non-refoulement) ustanowionej w art. 33 Konwencji Genewskiej z 1951 r. w sprawie statusu uchodźców; sprzeciwia się zamysłowi tworzenia „portali” migracji i/lub obozów dla imigrantów w krajach sąsiadujących z UE;
47. podkreśla, że wspieranie uczestnictwa kobiet w dziedzinie gospodarczej, społecznej i kulturalnej oraz w działalności politycznej każdego kraju powinno być głównym narzędziem konsolidacji demokracji i przeciwdziałania dyskryminacji kobiet; zwraca się także o włączenie wymiaru równości płci w sposób przekrojowy do głównych działań w ramach Partnerstwa Śródziemnomorskiego;
48. wzywa w związku z tym rządy państw partnerskich do uznania, poszanowania i ochrony praw podstawowych i statusu kobiet, w brzmieniu traktatów międzynarodowych i wzywa rządy państw partnerskich do przyspieszenia reform w dziedzinie prawa, administracji i innych, w celu prawnego zagwarantowania równości kobiet i mężczyzn w życiu rodzinnym i publicznym, jak również w celu włączenia równości płci do wszystkich polityk, przyjmując cele krótko- i długoterminowe;
49. zwraca się do Komisji o udzielenie informacji jakościowych i ilościowych w kwestii realizacji i konkretnych zobowiązań finansowych przyjętych w ramach współpracy dwustronnej (układy stowarzyszeniowe), jak również w ramach współpracy regionalnej MEDA II (w aktualnej fazie), aby wesprzeć aktywny udział kobiet w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym;

Czwartek 27 października 2005

50. przyjmuje z zadowoleniem wprowadzenie w życie pierwszego programu regionalnego na rzecz udziału kobiet w życiu i rozwoju gospodarczym i społecznym (o którego wprowadzeniu zdecydowano już w roku 2001) i wzywa Komisję do poszerzenia zakresu i tematyki kampanii informacyjnych i uwrażliwiających dotyczących wizerunku kobiety i jej roli w procesie demokratyzacji;

51. wyraża swoje zaniepokojenie silną dyskryminacją kobiet na rynku pracy, w szkolnictwie i w systemach szkolenia zawodowego oraz w zakresie udziału w życiu politycznym i obywatelskim, jak również poważnymi problemami, z którymi kobiety muszą się zmierzyć, takimi jak przemoc; domaga się od państw partnerskich rzeczywistej woli politycznej i skutecznych działań, aby doprowadzić do zmiany mentalności i w celu promowania równości kobiet i mężczyzn;

52. podkreśla potrzebę ustanowienia przez eurośródziemnomorskich partnerów nowych programów promujących współpracę zarówno między organami ścigania jak i władzami sądowymi oraz zapewnienia wspólnej strategii w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i terroryzmu; zwraca się o jak najszybszą ratyfikację przez wszystkie państwa Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej oraz jej protokołów dodatkowych o zapobieganiu i zwalczaniu handlu ludźmi i przeciwko przemytowi migrantów; podkreśla, że wspólne dla eurośródziemnomorskich partnerów jest zarówno przywiązanie do praw człowieka, jak i do podstawowych wolności i dlatego wzywa Radę, Państwa Członkowskie i Komisję do aktywnego wspierania wyznaczonego w Układzie Eurośródziemnomorskim celu zapewnienia poszanowania praw człowieka przy pomocy stałego dialogu politycznego z krajami partnerskimi; podkreśla także, że dzielą oni wspólne doświadczenia aktów terroru, które powinny umożliwić im wspólnie przekonywanie zniechęconych grup społecznych, aby zrezygnowały z metod terrorystycznych i aktów przemocy oraz rozwijanie na szczeblu państwowym zdolności zwalczania ataków terrorystycznych i wspólnej obrony praw człowieka w walce przeciwko terroryzmowi; przypomina, że wszelkiego rodzaju akty terroru są w istocie rzeczy bezpośrednim atakiem wymierzonym w prawa i wolności obywatelskie, zawarte w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, w demokrację i państwo prawa;

53. jeszcze raz podkreśla w tym względzie, że nie wolno prowadzić walki z terroryzmem kosztem wolności obywatelskich i praw człowieka; z zadowoleniem przyjmuje rosnącą współpracę w tej dziedzinie, ale domaga się bardziej otwartych i przejrzystych procedur; popiera w tym względzie propozycję dotyczącą kodeksu postępowania w tej dziedzinie;

54. wyraża niezadowolenie w związku z brakiem istotnych postępów w dziedzinie demokracji i praw człowieka i podkreśla w tym kontekście znaczenie planów działania w zakresie EPS, których celem jest określenie jasnych zobowiązań podjęcia działań na rzecz krajów partnerskich, służących poprawie procesu demokratyzacji i poszanowania praw człowieka; podkreśla, że priorytety tych planów działania będą stanowiły punkty odniesienia, które powinny być systematycznie monitorowane i oceniane;

55. dlatego wzywa Komisję do pełnego włączenia Parlamentu w ocenę wdrażania planów działania w zakresie EPS, w których należałoby przewidzieć wyraźne klauzule zawieszające w przypadku, gdy wartości stanowiące punkt odniesienia w zakresie demokratyzacji i poszanowania praw człowieka nie są przestrzegane;

56. wzywa Komisję do potraktowania kwestii dotyczących praw człowieka jako kryteriów przy ocenianiu przestrzegania porozumień między Unią Europejską a krajami partnerskimi oraz wyraża nadzieję, że Komisja będzie składać roczne sprawozdania na temat swoich ustaleń w ramach Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego;

57. wzywa Radę i Komisję do powołania się na klauzule zawieszające eurośródziemnomorskich układów stowarzyszeniowych w przypadku naruszenia praw człowieka i wolności demokratycznych;

58. wzywa ponownie wszystkich sygnatariuszy eurośródziemnomorskich układów stowarzyszeniowych do przełożenia klauzuli o prawach człowieka i demokracji na program działania na rzecz zwiększenia i promowania poszanowania praw człowieka; oraz do stworzenia mechanizmu regularnej oceny zgodności z art. 2 Układu o Stowarzyszeniu; wzywa w tym względzie Komisję do powołania podkomisji ds. praw człowieka, których rola polegałaby na monitorowaniu wdrażania klauzuli o prawach człowieka oraz na pełnym angażowaniu Parlamentu Europejskiego i społeczeństwa obywatelskiego w działalność tychże podkomitetów; wzywa Komisję, w związku z dziesiątą rocznicą ustanowienia procesu barcelońskiego, do sporządzenia publicznego sprawozdania na temat wdrażania praw człowieka i realizacji polityki demokracji w krajach śródziemnomorskich, na bazie którego można będzie dalej rozwijać partnerstwo;

Czwartek 27 październik 2005

59. proponuje kontynuowanie i pogłębienie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa między Unią Europejską a krajami śródziemnomorskimi; przyjmuje z zadowoleniem włączenie klauzul o nierozpowszechnianiu broni masowego rażenia do najnowszych porozumień i planów działania; wskazuje, że takie środki muszą być wdrażane przez wszystkie partnerskie państwa bez wyjątku, mając na celu nazwanie Morza Śródziemnomorskiego strefą wolną od broni masowego rażenia; wzywa do większego zaangażowania krajów partnerskich w Europejską Politykę Bezpieczeństwa i Obrony; w związku z tym zwraca się do Rady o uwzględnienie możliwości konsultowania się z naszymi śródziemnomorskimi partnerami za każdym razem, gdy ich to dotyczy, w kwestiach WPZiB zawartych w porządku dziennym, włączając je, za każdym razem gdy zaistnieje taka konieczność, do posiedzeń Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych;
60. wyraża pogląd, iż biorąc pod uwagę dotychczasowe niedociągnięcia procesu barcelońskiego, wola polityczna i pragmatyczne podejście są bardziej niż kiedykolwiek warunkiem koniecznym dla powodzenia Partnerstwa;
61. przypomina, że EMPA jest kluczowym elementem eurośródziemnomorskiego dialogu politycznego, oraz że w przyszłości należy umacniać rolę prac Zgromadzenia w podejmowaniu decyzji w ramach procesu eurośródziemnomorskiego;
62. przypomina tym, którzy będą uczestniczyli w Nadzwyczajnym Spotkaniu Wysokiego Szczebla, które odbędzie się w Barcelonie w dniach 27-28 listopada 2005 r., że obchodom 10 rocznicy Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego musi towarzyszyć ustalenie jasnego, wyraźnie określonego zestawu celów i przyszłych działań; uważa również, że konieczne jest potwierdzenie podstawowych zasad Deklaracji Barcelońskiej i woli Państw Członkowskich do utworzenia wspólnoty krajów demokratycznych, która będzie ożywiała stosunki między krajami śródziemnomorskimi; jednocześnie wzywa w szczególności wszystkie Państwa Członkowskie Unii Europejskiej do połączenia wysiłków w celu nadania nowego tempa procesowi barcelońskiemu w przyszłości;
63. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji uczestnikom nadchodzącego Nadzwyczajnego Spotkania Wysokiego Szczebla, Radzie, Komisji, jak również rządów i parlamentom krajowym Państw Członkowskich oraz krajów partnerskich uczestniczących w procesie barcelońskim, a także Eurośródziemnomorskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu.

P6_TA(2005)0413

Działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (2004 r.)**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2004 r (2005/2136(INI))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne dotyczące działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2004 r.,
- uwzględniając art. 195 Traktatu WE,
- uwzględniając art. 43 Karty Praw Podstawowych,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 listopada 1993 r. w sprawie demokracji, przejrzystości i pomocniczości oraz porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie procedur na rzecz wdrożenia zasady pomocniczości; postanowienia i ogólne warunki wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich, jak i ustalenia w sprawie przebiegu posiedzeń Komitetu Pojedynczego, zgodnie z art. 189 b TWE⁽¹⁾,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
- uwzględniając art. 112 ust. 1 i art. 195 ust. 2 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A6-0276/2005),

⁽¹⁾ Dz.U. C 329, z 6.12.1993, str. 132.